

Urbanistyka "a la française" : tysiąc lat doświadczeń i europejskich innowacji - dopełnienie obrazu. T. 1, W poszukiwaniu źródeł urbanistyki europejskiej : modele średniowiecznej organizacji przestrzeni południowej Francji : od Cyrkulad do Bastyd / Krzysztof Kazimierz Pawłowski. – Kraków, cop. 2016

Spis treści

Wstęp	13
CZĘŚĆ I	
Geneza wczesnośredniowiecznych modeli kształtowania przestrzeni miejskiej	
1. Zarys problematyki	21
2. Langwedocja - biała plama w historii urbanistyki	27
3. Chronologia a ewolucja form przestrzennych	32
4. Urbanistyka zaczyna się tam, gdzie kończy się spontaniczność	37
5. Geometryzacja jako czynnik dyscyplinujący kształtowanie przestrzeni - podstawa typologii układów osadniczych	40
6. Metody badawcze organizacji przestrzeni miejskiej	47
a. Rola konfiguracji terenu	47
b. Układ parcelacyjny - nośnik tożsamości przestrzennej	51
c. Ukształtowanie systemu obronnego	54
d. Ewolucja zabudowy mieszkalnej	55
e. Analizy terenowe	55
f. Dokumentacja graficzna	56
Przypisy do części I	57
CZĘŚĆ II	
Pierwsze fazy i formy urbanizacji na obszarze Langwedocji	
1. Źródła i charakter ruchów ludnościowych	59
2. Dziedzictwo antyku	60
3. Kolonizacja epoki karolińskiej	69
4. Kościół i cmentarz jako elementy generujące rozwój osadnictwa	71
5. Wpływ sieci drożnej	86
6. Rola zamków w systemie osadniczym	89
Przypisy do części II	92
CZĘŚĆ III	
Układy przestrzenne oparte na rzucie okręgu	
1. Struktura Montpellier - punkt wyjścia analiz	93
2. Okrąg w tradycji kształtowania przestrzeni	100
3. Sposób wytyczania układu na rzucie okręgu	106

4. Symbolizm chrześcijański. „Jerozolima niebiańska” - Maguelone	111
5. Wpływ warunków obronności	120
Przypisy do części III	130

CZĘŚĆ IV

Cyrkulady - pierwszy średniowieczny model kształtowania przestrzeni miejskiej

1. Chronologia powstawania i ich potencjalni fundatorzy	133
2. Kształtowanie się układu osadniczego - wybór terenu, forma i funkcja pierwotnego ośrodka, system obronny	139
a. Rola konfiguracji terenu	139
b. Pierwotny ośrodek	147
c. Elementy układu obronnego	151
d. Układ zabudowy i parcelacji	155
3. Cyrkulada jako model kształtowania przestrzeni	170
a. Lokalizacja kościoła	175
b. Pojawienie się i forma przestrzeni publicznych	178
4. Przekształcenia i rozwój	184
5. Étang de Montady - zastosowanie okręgu w zagospodarowaniu krajobrazu	192
6. Układy koliste poza obszarem Langwedocji	198
Przypisy do części IV	204

CZĘŚĆ V

Dolina Hérault - kolebka średniowiecznej urbanistyki?

1. Specyfika form średniowiecznego osadnictwa	205
2. Rola pierwszych opactw w kształtowaniu form osadniczych. „Ziemska Jerozolima” - Aniane i Saint-Guilhem-le-Désert	210
3. Rola zakonów templariuszy i szpitalników. Układy oparte na bazie trapezu i trójkątnego placu	227
4. Forma trójkąta jako podstawa organizacji przestrzeni	249
5. Ku dominacji układu ortogonalnego	256
6. Organizacja obszarów położonych wokół centrów osadniczych i kształtowanie nowych dzielnic	270
7. Zespoły dwuośrodkowe	276
8. Ewolucja przestrzeni publicznych	282
Przypisy do części V	286

CZĘŚĆ VI

Tryumf geometrycznej regularności i placu targowego

1. Carcassonne, Ville Basse, Sommières i Aigues-Mortes - królewskie realizacje Ludwika Świętego	289
2. Geneza i rozkwit bastyd	302
a. Uwarunkowania polityczne	302
b. Definicje	304

c. Realizacje poprzedzające powstanie bastyd	310
d. Lokacje w sąsiedztwie wcześniej istniejących ośrodków	320
3. Zasady kształtowania w pełni regularnych bastyd	325
4. Próby typologii bastyd	337
Przypisy do części VI	344
Konkluzje	345
Wskazania bibliograficzne i kierunki badań	359
Wykaz ilustracji	369
Abstract	385
Indeks miejscowości	391

oprac. BPK